

**Slottoespraak van schepen Sas van Rouveroij, Congresvoorzitter van het LVV-Congres
“Meer armslag voor de gemeente” te Brussel op 10 december 2005**

Hier staat een tevreden congresvoorzitter. Niet omwille van de eigen inspanning maar omwille van de boeiende discussies die het congressthema “Meer armslag voor de gemeente” heeft opgeleverd. Er is gewikt, gewogen, en vervolgens democratisch beslist zodat de door het congres aanvaarde resoluties het standpunt weergeven van het Liberaal Vlaams Verbond. Wanneer dit standpunt ook nog een baken wordt voor al diegenen die terzake enige bevoegdheid dragen dan is het congres niet alleen boeiend maar ook vruchtbaar geweest.

De gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006, de eerste van de 21ste eeuw, brengen het lokale bestuursniveau weer prominent in beeld. Men moet geen deskundige zijn om te vermoeden dat de uitdagingen voor deze nieuwe bestuursperiode ook op lokaal vlak groot zullen zijn.

Met 125.000 personeelsleden – en dat is dan nog zonder Politie, onderwijs en brandweer gerekend - zijn de gemeenten en OCMW's veruit de grootste werkgever van het land. Zij beheren als groep van lokale besturen duizenden instellingen in de sectoren van onder meer economie, cultuur, sport en welzijn. Als opdrachtgever verschaffen de gemeenten het bedrijfsleven een omzet van 4,5 miljard euro per jaar. Meer dan 10.000 politici zetten zich in voor hun gemeente of OCMW. Deze cijfers vertellen het verhaal van de buitenkant.

Wie verder kijkt, ziet het lokaal bestuur in deze tijd van globalisering en schaalvergroting als het eerste bestuur. Een *glokaal* beleid, waarbij globaal wordt gedacht maar lokaal gehandeld, geldt steeds meer als norm. Besturen dicht bij de burgers verschaft een grote herkenbaarheid en stevige legitimiteit. Dat is dan ook de reden waarom lokale besturen, meer dan alle andere overheden, een heel hechte relatie met hun inwoners ontwikkelen. Zij zijn in staat maatwerk te leveren, zij kunnen flexibel inspelen op maatschappelijke problemen. Zij kunnen klantgerichte diensten verlenen. Ik benadruk hierbij het werkwoord “kunnen” aangezien er geen wetmatigheid is. Lokale besturen moeten, net zoals een warenhuisketen ooit adverteerde, hun klanten elke dag opnieuw verdienen.

Elk jaar opnieuw tonen studies aan dat het vertrouwen in de lokale besturen groter is dan in de centrale overheid. Vanuit dit perspectief worden de mogelijkheden van het gemeentelijke bestuursniveau zowel door de centrale bestuursniveaus als door de gemeenten en OCMW's zelf nog steeds veel te weinig benut. De gemeente en het OCMW zijn bovendien in staat om samen met partners uit het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en de bevolking, lokale ontwikkelingen te begeleiden en te sturen; om als regisseur van de lokale gemeenschap(en) op te treden.

Krachtige lokale besturen willen op eigen initiatief beleid kunnen maken en taken opnemen wanneer de lokale samenleving daarom vraagt. Zij willen de ruimte om opgelegde taken toe te

snijden op de lokale omstandigheden. Zij spelen graag in op vragen van burgers maar doen eveneens een beroep op hun verantwoordelijkheid. De burger als verantwoordelijke partner is een missie waaraan de gemeenten en OCMW's hard werken. Het is een moeizaam proces met veel vallen en opstaan. Maar de schaafwonden zijn het waard want ze helen een democratie die een tweede adem zoekt.

Wat de gemeente en OCMW's echter vooral nodig hebben, is geloof in zichzelf, in de eigen sterkte en creatieve kracht; een geloof ook in de grote maatschappelijke en politieke opdracht die vandaag voor het lokaal bestuur is weggelegd. De goedgekeurde resoluties sluiten hierop naadloos aan. Hieronder volgen nog eens de door dit congres goedgekeurde uitgangspunten:

- een bestuurlijke hervorming, op grond van gelijkwaardigheid tussen de verschillende bestuursniveaus, door een ruime toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, met respect voor de fiscale autonomie en zonder legale hold-up-mogelijkheden van de centrale overheden;
- de uitbouw van een volwassen relatie met de burger, waarbij hij als een actieve partner wordt aanzien met eigen verantwoordelijkheden en waarbij hij aangezet wordt om te participeren, mee te denken en mee te doen, met het oog op het behartigen van het algemeen belang;
- een lokale democratie gedragen door mandatarissen die zich zowel uitvoerend als wetgevend ten volle kunnen inzetten voor hun opdracht en hierin worden bijgestaan door een verbetering van de omstandigheden waaronder dit vandaag moet geschieden.

Deze resoluties tonen aan dat discussies over kerntaken, het gemeentedecreet, het gemeentekiesdecreet, om er maar enkele te noemen, veel meer zijn dan navelstaarderij van een op zichzelf georiënteerde overheid en bijhorende politieke klasse. Deze agenda verdient onze volle aandacht. Minister Keulen probeert het veranderingsproces op gang te trekken. Laten we hem daar allen ten volle in steunen. Geen krachtiger bestuur dan het lokaal bestuur. Het is deze overtuiging die ik u allen als herinnering aan dit congres wil meegeven.

Ik dank het LVV-bestuur voor het vertrouwen dat zij in mij stelde. Ik dank de inleiders, de commissievoorzitters, de verslaggevers maar vooral u allen voor uw bijdrage.